

Bohoslužba 29. september 2024

Kým sú dvere otvorené

Piesne: 328,1 328,2-5 486 552

Suma ev.: Ktosi sa ho spýtal: „Pane, je málo tých, čo budú spasení?“ On im povedal: „Usilujte sa vojsť tesnou bránou, lebo mnohí, hovorím vám, sa budú usilovať vojsť, ale nebudú vládať. Keď hospodár vstane a zavrie dvere a vy zostanete stáť vonku, budete klopať na dvere a volať: ‚Pane, otvor nám!‘ Ale on vám odpovie: ‚Nepoznám vás. Odkiaľ ste?‘ Vtedy začnete hovoriť: ‚Jedli a pili sme s tebou a učil si na našich uliciach.‘ Ale on vám povie: ‚Nepoznám vás. Odkiaľ ste? Všetci páchatelia neprávosti, odstúpte odo mňa!‘ Tam bude plač a škrípanie zubami, keď uvidíte, že Abrahám, Izák, Jákob a všetci proroci sú v Božom kráľovstve, ale vy ostanete vyhodení vonku. A mnohí budú prichádzať od východu i západu, od severu i juhu a budú stolovať v Božom kráľovstve. A tak sú poslední, čo budú prví, a sú prví, čo budú poslední.“ **(Lk 13,23-30)**

Mt 25,1-13 - Podobenstvo o desiatich pannách

¹ Vtedy sa nebeské kráľovstvo bude podobať desiatim pannám, ktoré si vzali lampy a vyšli v ústrety ženíchovi. ² Päť z nich bolo pochabých a päť rozumných. ³ Pochabé si totiž vzali lampy, ale olej si so sebou nevzali. ⁴ Rozumné si však vzali s lampami v nádobkách aj olej. ⁵ Keď ženích dlho neprichádzal, na všetky prišli driemoty a zaspali. ⁶ Uprostred noci sa rozľahol krik: ‚Hľa, ženích! Vyjdite mu v ústrety!‘ ⁷ Vtedy sa zobudili všetky panny a pripravovali si lampy. ⁸ Tu pochabé povedali rozumným: ‚Dajte nám zo svojho oleja, lebo naše lampy hasnú!‘ ⁹ No rozumné odpovedali: ‚Nie! Aby azda nebolo málo aj nám, aj vám, choďte radšej k predavačom a kúpte si!‘ ¹⁰ No kým išli kupovať olej, prišiel ženích, a tie, čo boli pripravené, vošli s ním na svadbu; a dvere sa zavreli. ¹¹ Napokon prišli aj ostatné panny a povedali: ‚Pane, pane, otvor nám!‘ ¹² On im však odpovedal: ‚Amen, hovorím vám, nepoznám vás.‘ ¹³ Bdejte teda, lebo nevíete dňa ani hodiny!

Modlime sa:

Otče náš pre Pána Ježiša Krista! Ďakujeme za to, že považuješ za dôležité nás upozorňovať, napomínať a usmerňovať. Ďakujeme, že Tvoje slovo nič nestráca na svojej aktuálnosti, a preto Ťa chceme oddane počúvať aj teraz.

Prosíme, daj nám uvedomiť si, že život je viacej, než zabezpečenie potrieb a okolností, za ktorých sa nám tu dobre žije. Lebo ten pravý život vo večnej radosi je u Teba. Pripravil si ho a dávaš ho tým, ktorí ho v živej viere prijímajú. Ďakujeme, že nám ho ponúkaš zadarmo, z milosti. Veď Teba stál tú najdrahšiu cenu: život Pána Ježiša Krista.

Prosíme, nedovoľ, aby Jeho obeť vyšla nazmar v našom živote, tým, že by sme chceli sami z vlastných síl a schopností dosiahnuť to, čo nám vieš dať len Ty. Pomôž nám vyzliecť všetku pýchu, pocit vlastnej dôležitosti, snahu a chcenie a prived' nás

k pokore, aby sme boli otvorení pôsobeniu Tvojho Ducha svätého v nás. Prosíme, konaj teda v nás, aby sme dospeli k odhodlaniu celým srdcom, myslou a dušou sa Tebe odovzdať k životu na Tvoju slávu. *Amen*

„...tie, čo boli pripravené, vošli s ním na svadbu; a dvere sa zavreli“. (Mt 25,10)

Milí Bratia a milé Sestry!

Keď Pán Ježiš vo veľkom týždni učil v jeruzalemskom chráme, povedal aj niekoľko podobenstiev o parúzii, čiže o svojom nastávajúcom druhom príchode v sláve. Jeho cieľom bolo varovanie, aby tých, čo Jeho kráľovstvo čakajú, našiel pripravených. Aby si uvedomili, že musia vydať počet zo svojho života v očakávaní na Neho. V rámci týchto rečí odznelo aj podobenstvo o talentoch, o poslednom súde, ako aj o desiatich pannách. S týmto sa nám iste spája aj obraz svadobnej večere Baránkovej, o ktorej čítame v knihe Zjavenia. Vojsť na svadbu v Ježišových podobenstvách znamená miesto a účasť na Božom kráľovstve.

Božie kráľovstvo je totiž často zobrazené radostným stolovým spoločenstvom, ako to čítame aj v Jánovej Apokalypse: *„Blahoslavení sú tí, ktorí sú povolani na Baránkovu svadobnú hostinu“* (Zj 19,9). V počutom podobenstve teda má veľký význam toto povolanie, ktoré vidíme v poverení týchto dievčat: ako družičky nevesty majú čakať a vítať ženícha. V jeho sprievode majú potom vstúpiť do svadobného domu. Spomínané panny teda vyjdú v ústrety prichádzajúcemu ženíchovi, ktorý však mešká a dlho neprichádza.

Je noc, čakanie je dlhé, akoby sa čas zastavil, na všetky z nich prídu driemoty a zaspia. Pre nás mnohých polnoc nie je neskorý čas, ale tam, kde sa deň končí večer o šiestej, je to čas najhlbšieho spánku. Z toho ich náhle budí hlasný krik: *„Hľa ženích!“* Už prišiel, je tu, treba ho uvítať, vyjsť mu v ústrety, postaviť sa pred neho. A keď sa zo spánku preberú, aby sa chystali, nastane rozruch pre nečakaný problém.

Tieto dievčiny mali byť nositeľkami akéhosi slávnostného svetla v nočnej tme. Keď si upravujú svoje lampy, niektoré zisťujú, že sa im olej míňa. Práve teraz! Ich lampy čoskoro vyhasnú, takto svoju úlohu, pre ktorú tu boli, nedokážu splniť. Počas prípravy na toto poverenie neboli dosť starostlivé, aby počítali s nečakanou situáciou. Nebrali v úvahu všetky prípadné možnosti, aby sa dobre pripravili. Päť z nich bolo rozumných: vzali si s lampami aj olej v nádobkách na každý prípad, ale päť pochabých išlo s lampami bez oleja na doplnenie.

Týchto desať družičiek sa vo všetkom vzájomne podobalo. Navonok nebadáť medzi nimi žiadny zásadný rozdiel. Všetky boli vyvolené, poverené, mali lampy. Spolu sa vydali v ústrety ženíchovi, všetky zdriemli, zaspali, prebudili sa a chystali sa vítať ženícha. Bol však medzi nimi jeden jediný rozdiel. Mohli by sme povedať, niekedy aj hovoríme: iba jeden, však to nie je veľa. Ale v danom prípade sa ukáže, že je to príliš veľa, až tak veľa, ako by ani to ostatné nebolo v poriadku.

Bratia a Sestry! Tlačí sa mi sem príbeh o bohatom mládencovi. Bol výnimočne čestný a poctivý. Svojím vedením života všetkým požiadavkám zákona vyhovel – aspoň sám bol o tom presvedčený a tak to aj vyzeralo. Ani Ježiš sa proti nemu neohradil. Iba jediná vec nebola v jeho živote v poriadku a v súlade s Pánovou vôľou. Avšak keď išlo o rozhodovanie, to jediné stačilo k tomu, aby ho odlúčilo od nasledovania Ježiša a tak získania večného života.

Hľa, aj jeden, iba jediný nedostatok môže znamenať definitívne vylúčenie, diskvalifikáciu. Bohatý mládenec mal otvorenú možnosť si vybrať: vzdať sa toho, čo jeho srdce spýtalo a odovzdať sa plne Ježišovi a nasledovať ho – alebo si zvolíť lásku k majetku. Dievčatá, ktoré sa iba v jednej veci líšili od tých druhých, však na tento nedostatok prišli až vtedy, keď už bolo neskoro. Ich čas prípravy vypršal. V tejto situácii to všetko ostatné, čo sa zhodovalo medzi nimi a múdrymi pannami, nič neznamenalo, kvôli tomu jedinému, čo chýbalo...

Toto podobenstvo, ako aj z neho vybraný základný verš, je preto veľkým varovaním. Pán Ježiš o piatich pannách hovorí, že boli pochabé. Či tam hrala úlohu i nerozvážnosť, alebo neváženie si tej úlohy, na ktorú boli vyvolené? Ich prístup snáď prezrádza istú ľahostajnosť, že nie s úplnou pozornosťou, ale len tak naľahko sa postavili k svojmu povereniu? Isté je, že podľa slov evanjelistu **neboli pripravené**. Totiž „*tie, čo boli pripravené, vošli s ním na svadbu; a dvere sa zavreli.*“

Podľa hodnotenia Písma teda tieto družičky jednoducho neboli pripravené. Ved' keď prišiel ženích, ony **neboli na svojich miestach, tam kde mali byť**. Môžeme tento stav analyzovať hocijako. Môžeme vyčítať ostatným dievčatám, že neboli s nimi solidárne, že sebecky odmietli im dať zo svojho oleja. Avšak toto podobenstvo nie je o poskytovaní prvej pomoci. Naopak. Tým piatim tak záležalo na tom, aby svoju úlohu dobre splnili, že nemohli si dovoliť žiadne riziko. Nebola tu absencia súdržnosti, ale prítomnosť zodpovednosti piatich múdrych voči svojmu povereniu, chceli byť stopercentne pripravené. Nechceli nechať nič na neisto.

Milí Bratia a milé Sestry, tento prístup k danej situácii má pre nás silný odkaz. Totiž, že raz sa musí každý postaviť pred Pána tak ako je. Teda sám za seba. Nemôže vypočítavo rátať so žiadnou pomocou. Pretože sú stavy a situácie, ktoré človek nemôže preniesť na nikoho iného; za ktoré je každý sám zodpovedný. Kde za neho nikto iný nemôže obstať. Jedine on sám. Pripravený je ten, kto nič nenechá na neisto.

Môžeme sa dohadovať o tom, čo tu symbolizuje olej, čo týmto piatim dievčatám chýbalo? Sú na to rôzne názory a výklady, často špekulatívne. Ale vonkoncom na tom nezáleží. Jedno je tu však **podstatné**, podľa toho hodnotí situáciu aj evanjelista. Totiž: **jedny boli pripravené** a vošli cez otvorené dvere v sprievode ženícha do svadby. **Druhé neboli pripravené** – i keď si to do poslednej chvíle tak mysleli – a tie zostali vonku. Ved' **neboli** v rozhodujúci čas na svojom mieste a neplnili svoju úlohu. Keď došiel ženích, jednoducho **boli preč**.

Pred nimi sa dvere zatvorili a už márne kloпали. Bolo neskoro. Museli si vypočuť veľmi horkú a bolestivú odpoveď ženícha: „*Nepoznám vás*“. Ženích sa k nim nehlási, už nemajú šancu dobehnúť, čo zmeškali.

Bratia a Sestry! Vráťme sa na začiatok podobenstva. Ono aj s ďalšími – ako som na úvod spomínala – odznelo ako reč Pána Ježiša o Jeho príchode. Cieľom týchto podobenstiev bolo nielen potvrdiť zaslúbenie o návrate Pána Ježiša, ale je to aj jasná výzva k príprave. Teda, aby kto v Neho verí, bral toto zaslúbenie vážne a žil v nádeji a očakávaní, pripravený na Jeho návrat.

To podčiarkuje aj sumarizácia zvesti tohto podobenstva vo varovaní: „***Bdejte teda, lebo neviete dňa ani hodiny!***“ Áno, toto je možné, je aj potrebné. Kto je bdely, včas rozpozna tú pravú chvíľu a správne zareaguje. Z mnohých strán na nás doliehajú všelijaké vplyvy, ale aby sme nepodľahli, nenechali sa pomýliť, to chce od nás **bdelosť**. Preto Pán Ježiš vyzýva k bdelosti a táto výzva platí aj pre nás. Nevieme kedy k tomu dôjde, ale budme pripravení.

Je to otázka, ktorá stále zamestnávala ľudí. Mnohých navádzala k tomu aby sa pokúšali nejako zistiť ten termín, z niečoho vypočítať, vydedukovať. Ale je to v rozpore s Pánovou vôľou. Však Pán Ježiš pri inej príležitosti hovoril, že presný čas jeho návratu **nepozná ani On**, to vie iba nebeský Otec. Je to v Jeho moci,

Teda Pán Ježiš nepovedal, že kedy nastane Jeho príchod. To znamená, že ten, kto s Jeho príchodom počíta, nemá robiť kalkulácie a výpočty. Nemôže sa riadiť žiadnym harmonogramom, ale Jeho slovom. Jednoducho, má veriť a brať vážne tento prísľub a svoj život zariadiť tak, aby bol **vždy pripravený**, resp. aby Pánov príchod ho **nezasiahol nečakane**. Čiže aby výkrik „*Hľa, ženích!*“, našiel radostnú odozvu v jeho srdci.

Milí Bratia a milé Sestry! Na základe tohto podobenstva môžeme dospieť k rozpoznaní, že o kvalite pripravenosti alebo nepripravenosti **rozhoduje ženích**. **Pripravený je ten, pred ktorým sa dvere nezatvárajú**, koho si ženích berie so sebou na svadbu. Naopak, nepripravený je ten, pred ktorým sa dvere zatvorili a komu ženích hovorí: nepoznám ťa.

Pripravenosť sa deje teda v srdci. Komu moje srdce, naše srdce patrí? Kto otvorí svoje srdce pred Pánom, ten vie, že má **otvorené dvere**, ktoré nikto pred ním nemôže zavrieť. Kto však túto pripravenosť **zmešká**, sa ocitne vonku, dvere sa pred ním zatvoria. **Dvere Božej milosti** pred nami otvoril Ježiš Kristus (*Ja som dvere. Kto vojde cezo mňa, bude spasený. Jn 10,9*), kedy nám vstup do Božieho kráľovstva pripravil.

Podobenstvo hovorí, že **tie dvere sa raz zatvoria**. Že čas na prijatie Jeho milosti, ktorá jedine vie pripraviť každého – pretože sami nie sme spôsobilí vojsť, jedine pre Jeho zásluhu a odpustenie – teda **čas milosti raz vyprší**. Môžeme sa snažiť, môžeme zháňať o čom myslíme, že nám stačí, aby sme vošli. Stačí nám ale jedine

jeho milosť, ktorú ponúka. **Pripravenosť sa deje v srdci.** V srdci, ktoré berie Pána vážne, dáva Ho na prvé miesto vo svojom živote.

K tejto pripravenosti, k tomuto vnútornému očakávaniu nás Pán volá. Aby aj hocikedy by znel výkrik „*Hľa ženích! Vyjdite mu v ústrety!*“, sme boli pripravení: *Hľa tu som, taký aký som, prijmi ma Ježišu! Pre svoju krv drahú, ktorá zmyla aj moje hriechy. Amen*

Modlime sa:

Pane Ježišu Kriste, ďakujeme, že z týchto viditeľných vecí pozdvihuješ náš duchovný zrak na Tvoje zaslúbenia o budúcich veciach. Ďakujeme za nebeské kráľovstvo, ktoré si pripravil pre tých, čo v Teba veria. Ďakujeme za dnešné podobenstvo, ktorým nám pripomínaš, že je pochybné si myslieť, že sme v poriadku ale skutočne máme byť celým srdcom Tvoji, ak chceme pripravené čakať.

Vyznávame, že sami to nedokážeme, potrebujeme Tvoju pomoc a milosť, aby si raz nemusel aj o nás vyhlásiť, že nás nepoznáš. Potrebujeme sa zbaviť falošnej istoty, že je s nami všetko v poriadku. To aj preto aby sme si v plnej šírke vedeli uvedomiť lásku, ktorou si k nám prišiel a cestu nám do neba otvoril. Ďakujeme, že dvere sú doteraz otvorené. Ty si dvere, len cez Teba ta môžeme patriť.

Zbav nás zvyku, že sa porovnáваме s inými a že malým nedostatkom nevenujeme pozornosť. Daj nám tú túžbu, aby nič nebolo pre nás dôležitejšie, než aby si nás našiel pripravených, na Teba plnou odovzdanosťou očakávajúcich. Ďakujeme, že ešte nie je neskoro a v tejto nádeji Ti prinášame aj našich najbližších. Zmiluj sa aj nad nimi.

Kiežby zaslúbenie o Tvojom príchode naplnilo živým očakávaním Tvojich veriacich a pomohlo zamyslieť sa nad vlastnou situáciou tým, ktorí v tom nemajú jasno. Ba kiežby boli čím viacerí tí, čo si uvedomia túto šancu na živú nádej, ktorá aj im otvára nebeskú perspektívu. Nech je čím viacej tých, ktorí príjmu právo vstúpiť ta pre Tvoju zásluhu. Vďaka Ti za to, čo si pre nás vykonal. *Amen*